

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjaton
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Đerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłał
Wšědny dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh čí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poča,
Wokřew će!

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa so kóždny robotu w Smolerjes fabricišćejerni w Budyschinje a placji šchwórtlětnje 1,50 hr.

Pofutny džen.

2. Kor. 7, 10.

Ach, so bych wody dosć měł w swojej hłowje, storžejshe w swojim čžaku profeta Jeremias. Dacž so nam podobnje njeđže? Wón myšlejshe tehdy na sabitnych swojeho luda. My čžinimy tež tak, a to čžim bóle, dokelž i kóždym dnjom jaknišeho spósnawamy, so běšče jich wopor podarmo. Wschudžom so nětko pomniki i čžesćzi padnjennych rjetow pokřowjećuzja. Prawje to; nimamy wschał hetwał wjele džakneho spominanja na to, štož so woni čžerpili a kwěrnj hač do kmjercze dočonzeli — ja naž. Wnohe bylsy so pschi tajkich pokřowjećenzjach i nowa ronja, mnohe rany jako křowatwa. A psched nami kmjertna njeđžela: My, Božo, spominamy na tych, kiž w rowach spja! Tež jako džen wjele bylsowanja: Štož moje něhdy běšče, wopusć-čžilo mje je! A hdyž by to jenicžke bylo! Što je so wscho šhubilo w našchim ludu? Je wopravdže šč, hdyž na bóle šwonkne wěžy spominamy. Šnawo dołho wjazy njetraje, so žhlu hórtošć tamneje ščtucžki šhontimy: Njeh woni wojmu nam wschě čžakne kubla tam. Wjele wot tych kmj hižo wotbyli. Šhubile je so pať hiščeje wjele wjazy hač to, hač šwonkne derjeměče, šhubile so so wschě dobre počžinki, šhubila so kamo wěra. Njeje wopravdže hinał: Ach, so bych wody dosć měł w swojej hłowje a mojej woczki bylsowe žórko bylej! Dženšnišči pofutny džen čže tež na to spominacž, wón čže, so bychmy škóncž- nje wschitžy i wutrobu woplatowali tškazore hubjeńštwow našče- ho čžaka. Jenož prawe bylsy dychja byč. A prawe bylsy so škóncžnje te, kotřez so ronja psched Bohom, dokelž so džělichmy wot Boha, so bychmy na kónzu jako i Bohu wjedženi byli.

Ach, so bychmy wody dosć měli w swojej hłowje a hłowje w swojimaj woczomaj!

Alle wopomnimy:

1. Šrudoba šwěta pschinješe kmjercž.
2. Boža šrudoba nacžini i šbóžnosćzi želenje.

Šrudoba šwěta pschinješe kmjercž praji šwjaty japoschtoł. Dacž pak tola njeby něščo i najmjeńšcha dobyte bylo, bychmy-li tajku šrudobu měli? Pschetož ani teje nimamy. Wjele bóle mamy lute šawjekelenja a rospróščenja wschudžom, jako by so nam ščo wě fak derje ščo. Šiža a rěči so drje wjele wo ža- šostnej a psche wschu měru wulkej šhutnosćzi naščeho čžaka, tola njespósnaje so wjele wo tym. Niz jenož, so žiwjenje šwój šhóđ dale dže, hara a hořk, reje a džitwadla a podobne wěžy wobšnježa po šdaczu myšle naščeho luda. Šo móže šnawo bóršy so wscho do hromady šypnyč, to najwjetšči džěl ludži jara njemyli, a to mnohich hiščeje njenje tškče, so wulki džěl naščich šobucžlo- wjelow trada. Wschal maja woni šami wscheho dosć, a i pra- wje ščěrořim šwědomnjom a i wulkej wutrobu hódži so ščwar- nje žiwjenje wužič. A hač so nad nami šłowo biblije dopjelni: Šrěč je ludži ščazenje, to je mnohim dospólnje wscho jene. Š wjelkami ma so šobu wucz, to je jich hežlo. Ach, so by naj- předy wulka šrudoba na naš pschišča, dokelž spósnajemy, w ša- km hubjeńštwow težimy.

Alle šwój. japoschtoł praji: Šrudoba šwěta pschinješe kmjercž. Što to je: šrudoba šwěta? A mamy ju i žhla? Wěšče ju mamy tu a tam, haj wona so pschi wschěm husto dosć džitwim wjekšeli pokafuje. Šladajmy tola do ludoweho žiwjenja! Wschudžom widžič morkotazy, njespókojný lud. Je džě to laž powšchitkowana šhorosć. Jedyň staw škorži na drubi, jena štrona

wobforzuje druhu, poddanjo winuja wyschnosć. A pschi tym wostanje wscho pschi starym, haj bywa pscho dzeń a hórje. Šmjerć hroš tajkej srudobje; pschetož wona je nepłodna, wěry, lubosće, nadzije pródna. Šchtóž móže, tón žiwjenje wužitwa, a šchtóž njemóže, tón da se smorscheženym woblicom wschemu hieć, kaž dže. So ma wscho hubjenstwo w hubjenošći cźlowjeka šameho šwój korjeń, ta mygl mnohim njepschińdže, w tym smutnym njeměrje, kiž do swonkowosće dže a w powščitkownych wobstejnoscach wschu winu pyta město w cźlowjekach šamych. My nješmny psches jene s Bohom, teho dla tež nješmny psches jene se šobu šamym, teho dla pschewosnje naš husto dosć sadmělowanje. Žalostnje natyža to šhorosć, tať so džen-ša nihtó njewě, kať a hdy s tuteho cźězna wulěsemy. Šrudoba šwěta pschinješe šmjerć. Tež šhutnje a šprawnje šmyšleni ššesćenjo móža tajkej srudobje podležec. Wonu drje wjedža a šo tehodla rudža, šo je hrěch ludzi štaženje, jim je jašne, šo bē mēra našeho luda polna, a cźěžo jim na wutrobje a šwědomnju leži našch wschitkich derje šakšuzeny hubjeny dóit. Ale jich wjele hlada dele, niz horje, dele do hłubiny šwojich šamgnych a druhich ludzi hrěchow, niz horje do wyschoscze Šožeje hnady, kotruž trjebamy jenož we wěrje, wješelej wěrje bracz. A šhtož s wěry, dofelž wot žiweho Boha, njepschińdže, njemóže žiwjenje bheć a žiwjenje plodzić. A hdyž je tajka šrudoba s najmjeńšcha ta, šo šo šwědomnja dóitka, kať wjele mjenie je ta hódna, kotraž je jenož hněwanje, mjeršanje hrěchow dla, niz pokuta, ta šrudoba, kiž šo haniby boji a na nastatu šchodu šforži. Bjes džiwa, šo s njeje woběrlnjenje a šakšoscž nastanje. A kať šakšly je wulki džel našeho luda, podobny njepokšuschnemu džěscju, kotremuž njeje šo jeho wola štala, kať mašo chzemy šo namakacz do Šožich pucžow, kotrež šu šama dobrot a prawda! Šrudoba šwěta pschinješe šmjerć!

Boža šrudoba nacžini s šbóžnosći želenje. Šak dha, šo ludžo w šwojim žiwjenju tať morkotaju? Škóždy morkotaj na šwoje hrěchi, prajesche něhdy Šeremias šwojemur morkotazemu ludej. Šak chze tež našchemu ludej pokutny džēń pschitwolacz. Šónle džēń šo mnohim njelubi, ale wón chze se šwojim šhutnym hłokom jenož našche šbože. Šbože je, šo šami šo špšnajemy a šmy njespokojni se šobu šamym, šbože njeje, šo morkotamy pschecžiwu Bohu a jeho wadženy šwěta, ludow a ludzi. Pschetož, kaž dolho tať cžinimy, šmy wot Šožeje hnady tať šdalen, tať šemja wot nješja. Škóždy morkotaj na šwoje hrěchi, to je ššakštw, kotrež pomša, dofelž cźlowjek tať ša mērom s Bohom žedži. Šyrbimy halle ša pschitladami pytać? Šohladašmy na šhubjeněho šyna: wón dyri do šo, a jako pschesta wokoło šo hieć a s piasežu hrošnež pschecžiwu Bohu a cźlowjekam, bu wón ša domoštrot s nanej šhman, hotowy. A žlonik dyri na šwoju wutrobu, šo wona šaboli, a tehodla džěšche wón prawy do šwojeho doma. Šajka šrudoba nacžini želenje s šbóžnosći. Ša wschak škóžda wopradowžita šrudoba cžiscžazu móž, wona nam praji: Šn, to bē wopaf, duž pschichodnje hinať a šěpje! Šošebe hdyž s temu wješele dowěrjenje na teho pschińdže, kiž da šo prawemu radzić! Ale woboje najwjetšemu džělej našeho luda pobrachuje. Šón njecha šo šprawnje pokucžic, wón šyda pschezo hiešče na wyschim konju, žadny štaw nochže šebi šwěric, šam najprjedy pola šebje do jěšjenja šaknyč, do šudženja šameho šo hieć a šo šrucze ponižic psched šwojim Bohom. Šón njecha pať tež šako nawuknyč šo dowěric s temu Bohu, kiž na wěcžnje njesastoreči. Šasch lud je wjele nawuknył a je njemalo hordy na to, ale dowěru s Bohu je šabyl; mnošy šu jemu teho bóle a bóle pomjeńšchowali, a nětko mamy te šrudne ščěhwy teho. Šětrowe šyly, luby ludo, šerbški a němški, te šebi wschitim pschjemy, tajke, psches kotrež wóčžo šwojeho

šbóžnika widži, hłuboko šrudneho drje dla žalostneho pada, tola pať hotoweho, šwojej ruzy wupšchestrēc a pokutneho hrěchnika s hnadu pschijec. Šw, nješesta ty móž, ty wěra do lubosće Šesufoweye, ty roška noweho ranja, noweho žiwjenja, ty plodny nalětny desčežo, po kotrymž šo wscho wješele šajelenja! Šoža šrudoba nacžini s šbóžnosći želenje. Šudžesh šo ššonežnje hiešče domašacz, luby ludo, šhto chzedža cži wsacz, hdyž cži tajku wěru wosnu? Šono dže wo šwoje žiwjenje. Šiwjenje pať je jenož tam, hdyž šo nowe možy tež šewjuja, hdyž džělaja. Šolo naš šo mnošy boja, šo šo pschewjele nadžela, powěda džē šo wo tym, šo šu tajkich pokšostali, kotriž chzychu kuff wjazy šhotowic. Ša žyła njenadžitoscž našchich něčžišchich wobstejnoscžow! Ale tež s našeho smutšneho hubjenštw njeuwšemy bjes džēta. A šhto chzyl to škonjec, hdyž niz tón, kiž je šwoje a šwojeho luda šubjenštw špšnawšchi šo Šožeje hnady žyła dowěril, tať žyła, šo šo nadzije džerži, hdyž po šdaczu žaneje njeje? Šak šmy s šbóžnosći šyly, my a našch lud! Šón šnjes wobradž nam tajke prawe želenje s šbóžnosći, šo nješchmy wumjeli w šwojich hrěchach pschi žylym njemóžnym, hohym wješele, ale po šrudžbje a šorju něčžišchich cžakow šo šako wješeleć móhli w nowych pruhach Šožeje hnady, doniž nam tón džēń nješwita, na kotrymž budže našche wješele dopjelnjene. Šamjen.

W. w B.

10. 11 a 17. november.

Nješmny šo pschepšali. Chzychmy wopradowže 10., 11. a 17. november pišacz, niz 9. november? Šutón pschemody džēń 9. november je tón pschezo hiešče njepschipšnaty „próšdny“ džēń. Šak dyri tola nětk Šerb nawuknyč prajic w Šakškej, a niz wjaz „šwjaty“, hdyž měni „Šeiertag“, s najmjeńšcha tola pschi tajkich nowych dnjach kaž 9. november.

10. november, to je šferje džēń, tutón narodny džēń jeneho Luthera! Šaj, tón džēń je nam tať wažny, šo je našche nutrne pschecze, šo by šo našchemu ludej bóršy, bóršy wobradžil jedyn tajki 10. november teho šeta 1483 a šo jemu narodžil jedyn Luther!

A 11. novembra 1483 bu temu Lutherež džěcžatku narjeknjene to mjeno Martinus, Šarcžin. Šón žyrtwinški šwjaty tuteho dnja tať ššakšche. Šo nim a wo jeho dobrých pocžinkach wjedža wjele pomjedacz; hacž a kať je temu byšo, njewěmy. Šo Lutherež Šarcžinu, kotryž bē runje tať mašo „šwjaty“ kaž tamny Martinus, pať wěšče wěmy, šo je wulkeho škonjal s pomozu jeneje wulkomozy, kotraž němškemu ludej w bēhu wójnišchich šet bóle a bóle pobrachnu — a, šo jenostronšy njerēcju, pola Šerhow tež njepschibjerasche ale wotebjerasche! — Šuta „wulkomóz“ ššaka „wěra“. Šo by tón 11. november, tón džēń, na kotrymž bu Luther na ššesčžanšku wěru wulščžem, tola dopomitił žyly lud na to jene, šo je ša njón to najnusnišche, haj šmjerć-nušne: jena ššesčženiza do ššesčžanškej wěry nuts, do Luthero-weie wěry nuts, do Luthero-weie wěry hłuboko nuts, tať hłuboko, šo šo tón „šary Šadam“ potepi a šako won pschińdže jedyn nowy lud.

Šo je s šdobom potom tón škut, kotryž šebi žada tež s noweho pokutny džēń wot žylyho luda kaž wot jenotliwego, tón 17. november! „Šokutny džēń“, šhto wscho ma tutón džēń na šebi! A šhto wscho šbywa s njeho, hdyž wón tu je tať někať kaž „š hnady“ cźlowjekow, tyč cźlowjekow, kiž tola jenož s luteje hnady jeneho wjetšeho tu hiešče šu, a njewjedža abo wjedžecž njechadža, kať džakowni dyrbja bheć! Ša cžo? Ša to, šo s teho wulkeho pokutneho dnja, kotryž našch cžak je, njebu hižo tón

gudny džen, wo kotrymž rěka: „Pšcheposdže, pšcheposdže! Ty ho wróczič njechajšce, jako ja čakach; nětk wjaz ho wróczič njemóžješ, byrnjež chyzl!“

Njechajšce i profetu bjež, mamy pak teje wěsteje dowěry a nadžije, so ja našch lud jedyn „10. november“ šajwita, jedyn džen pomozny a pomozniča, hdyž je našch lud najprjódžy dołonjal tón wulki skutk 17. novembra, pokutneho dnja, hdyž je ho wotwobročil wot bjesbóžneho, šeho k Bohu šanemu, a hdyž je našch lud potom wot tuteje „šcheczenizy nusy“ horjestał cžlowješ noweje wěry, hotołwy, šlužicž temu trojenicžkemu Bohu, dołonjajšchi skutk 11. novembra!

Dužy pšches Blasnikežy.

Wšcho wješele šwój kónž ma, — tež kermušča! Duž prajach wujej, cžeczi a wšchěni pšcheczelam wutrobny džak a „w Božim mjenje!“ a nóżkowach i Něhdyž šwój pucž dom. Se želešnižu bych wšchaf tež jěčž mohł, tola, šchómóže pšchezo te drohe jěšdby placzičž! Na šchórnjach njemóžach šebi pódusch wotběžecž pšchitym. Najprjedy dnyrbjach hošdžiki pšcheběhacž. Šlowežki tutych běchu pak tak šylne, so k tomu pucž i Něhdyž dom njedošahajšce. Šewaf wěšo hišchže njeje wucžinjene, šcho je tutišce, abo moje dla tež dróžšce, želešny konik abo Šchemžez hapl.

Dužy dom dnyrbjach pšches tu a tamnu wješku, šerbšku a polněmšku. W Łósezach posastach pšched dworom snateho. Wobhladach jeho, tak runje wrota šačinjšce. Kermušča bē tam hižo dawno nimo, duž bē pilnje džekal. Jeho pryšle, kotrež bēchu daloko a šchěroko snate, njebēchu pak hišchže mučžne. To bóršy šhonič. So chyzšce mi „jěrki“ poškiežicž, dokež tola i kermušče dužy bēch, je to najšnadnišce pšchi tym.

Wotom radžšce mi, so bych dužy pšches Blasnikežy fedžbu mēł, so nje njebychu šakusłali. By šo mi radžicž mohlo, so i Blasnikež jako šajaz dale bēžu a šnadž někajštemu rubježnemu hoštwarjež do pašlow abo do mēcha. By to wěšče „kermuščna“ pječžen była.

Wlyšlach šebi, so ma mje k nori a pytach ša šhmanšcež rošmolu. „Kusłarncže“, prajach, „šmy tola nalēto wšchē spalili! Tych žaných wjazny njeje, tež w Blasnikežach niz!“

„Nó, to drje je te drohe drjemo na tym wina, so jenu i najmjenšča žyle dopalili nješku! A te kšosčezža tež wjaz k šaplacženju nješku! A kóždy šušod je tak šupy, so nětkle do palenja wšcho drjemo, kotrež mohł tak někaš došahnyčž, ša šamki a ryhele khowje!“

„Praj mi, pšchecželo!“ šo praschach, „ty drje bē šetka tež šobu?“

„J, hdyž tež! So nješkym šobu był, tola hižo i teho wi-džišch, so je jena wšche wostala. Wli to njemohlo „poštirowacž“.

„Na, nětk pak pušchēž pryšle a praj mi rošomne: witaj! Šcho to je i tajšimi šakusłanymi rěčženi?“ Za wěžka počžinašce mi džitwna bjež. To cžim bóle, hdyž bēch tola runje dužy do Blasnikež.

Wlój pšchecžel mje nysowajšce, so bych šastupil. „To šo šepje powjeda!“ wón mēnjšce. „A mój pucž je hišchže dołhi!“ pšchistajich a šastupich. Šsebi a mi trubku šaželiwšchi, powjedajšce mi džitwnu wěžku, kotraž bē šo podawa we Blasnikežach a wokolinje. Wjes džitwa dušch, so troščku wčžipny ša Blasnikežami wuhladowach, snateho a Łósezny wopušchēžiwšchi.

Pucž šo dlihešce, duž mējach cžaka, to praschenje: „kusłarncže“, nadróbnišcho pšchepytowacž. Je to wošebite a hłowny šlaw „pšchiwěry“. A pšchiwěra je jena wulka mōž, šaj, mōžješch prajicž, jena „wulkomōž“ teje šemje. A hdyž prajišch, so to nětkle po wulkež wōjnje šima wjele wjazny prajicž,

wulkomōž bjež, dokež šu šo europište wulkomōžy nimale wšchē wukrawiše, šo mylišch. Pšchiwěra je jena wulkomōž, kotraž wšchē š dzěle našchže džiwušchkeje šemje wobkružeža.

Se šwojim pšchepytowanjom njebēch duž tež hišchže k žadnemu kónžej dōšchol, hdyž pšched přenimi kšžemi šejach. Blasnikežy po tajšim! Pšchemidžach nimale žyly pucž, kotryž pšches wješ wjedžšce, tola ani kōžki ani šajaza ani podobneho štworjenja njewohladach. Štupach dale. Tu na dobo wuklyšchach někajte wotanje. Nastajich wušchi. Tam pšches šahrody jow to pšchidže. Šladach a wuhladach džēczi, tež dwē žónškej a mužškeho. Čži wšchitzny do hromady něšcho honjachu. Šsnadž lišchku, šebi myšlach. Tute rawšny šu šo tola pšchisporjawn, kaž drušy rubježnižu a padužki tež!

Šladach! Nē, liščka to njebē! Šornikel! Šaj, wěšo kornitel! Moje mi tež k přenjemu rajež wupjerchwy njebychu! Šladach. Šoštwa šo bližšce. To dnyrbšce rjany „belgiški“ bjež!

„Šaražče! Šabicže!“ šlyšchach tu na dobo tych hoštwarjow wotacž. Nō, cžehodla to hnydom šarajšce te wobohe ščatko?! (Pšchichodnje dale.)

Zyrfej a štat.

Wólby dženzka! Štwjata pšchiklyšchnošč kóždeho we našchim ludu, kotryž šepšche luda a traja čže, je ta, so dže a woli, njech muž abo žona, šary abo mlody! Štwjata pšchiklyšchnošč kóždeho, kž hišchže kšchecžan, kšchecžanka je, je ta, so woli tajšich kandidatorow, wo kotrymž wē a šhoni, so šu kšchecženjo a šo budžejša ša kšchecžanšku žyrfej a jeje prawa, ša wěru a nabožinu wušstupowacž! Tutej dwē šlowje šebi špomjatkni, a potom dži a wól šo nimaj! A tón Šserb, ta Šserbowka, kōšžž mēnja, šo šu šerbšle narodne naležnoščež pola kšchecžanškeje narodneje štrony (žentrum) najšepšcheho šastupowarja a šakitarja namakali, cžini po wólbnym šekle „Šserbšlich Nowin“ a k. Barta a wól tutu štronu! Šchłōž domach wostanje a njewoli, tón woli tola, a to tu štronu, kotraž je jemu ta najpšchecžiwnišča! —

Wojowanje kšchecžanšny šmyšlenych šarschich w Barlinje je teho wušpēcha mēla, šo šo tón Žid ša hłowneho šchulškeho došladowarja njewobkručži. By to tež šamo ša Barlin tak nimale to najhōršche bylo! Š dobowm pak špōšnajemny, šo kšchecžarizny šarschi tež hišchže wliwa a možny maju, hdyž njespja w šiwkošczi ale šo šhrakaja a šo hibaja.

Š Barlina dōndže tež ta powjescž, šo šu šo tam šjednocženi wučerjo wuprajili ša to, šo ma nabožina w šchulach šawoštacž! To w Barlinje! Ššmy tež w Škškej hižo tak daloko?

We wěžach nabožiny w šchulach je wazne, šo šarschi šcžehowazy roššud ministeria wjedža: Šchula nješkme šebi žadacž wot šarschich, šo šo wupraja, hacž čžedža ša džēczi konfessionelnu nabožinu mēčž abo hacž čžedža ša šwoje džēczi wuštwobodženje wot nabožneho roštwužowanja. Šarschi maja polne prawo, woššewicž, šo džēczi njednyrbja do nabožnych hodžin kšodžicž, hdyž woni to nochžedža. Doniž pak šarschi njewoššewja, šo šo džēczi njednyrbja na nabožinje wobdželicž, ma šchula to ša to mēčž, šo šu šarschi ša to, šo šo džēczi na nabožinje wobdžela.

Š bliffa a š daloka.

Šubiležny špěwanški šwjedžen Macžizny šerbškeje šwoječachmy 3 novembra w Budyšchinje. 75 lēt bē 17. oktobra šašchlo, šo bu přeni šerbški konzert wuhotowany a to na ššelešni w Budyšchinje. Šhorla August Rozor jón wuwjedže. W bēchu tych 75 lēt je jich potom Macžiza Šserbška hišchže 23 tajšich

hvojedenjow do wulkeje wójny wuhotowata a tón na dnju 3. novembra bē jeje 25. Potajkim hvojeczachny 3 novembra dwojafi jubilej i naschej Maczizu Eserbskej, jedyn 75- a jedyn 25-lětny. A rjany, krafny bē to jubilejny hwedžen, kotruž ho nam we wulkich rumnoszczach „Stoteje Króny“ wuhotowa i wulkim „Ludowym wjeczorom“. Zyle 25 ludowych spěwow tam saskichachny. Běchu wubjernje spěwane Tych wjaz hacž 2000 wopytowarjow, herbskich a němskich, i Hornjeje a Delnjeje Łužicy a tež hišćeje i druhich kónčin, pschipsna rjanosč naschich ludowych spěwow a wubjernosč jich pschednježenja i wulkim pschifflestom. Khor džězi, khor dorosčenyh, solistaj a hłowny dirigenta, f. kralowski musikalny direktor Bjarnat Krawz-Draždzjanski a wšchitzy kobotwodzerjo a wuhotowarjo hu hēbi wutrobny džaf Eserbow sasklužili. Wulki wěnz, kotruž ho f. dirigencje pschepoda, bē jene widomne snamjo teho. Němzy, a tež Eserbjo žani, spōsnachu i nowa bohatošč herbskich ludowych spěwow a rjanosč herbskeho spěwa a herbskeje hudžby, kotruž tež, kaž pschi hłownej sšhadžowanzy, na hušlach a klavěje wušlschachny, a kaž tam, tež tu wot f. dirigenty a jeho džowki, knježny Ruthy Krawz. Jeje duetty (dwojospěwy) swjehelachu czi wopravdže wutrobu. A tež sola a duety f. koncertneho spěwarja Scheithanera-Draždzjanskeho běchu, hdnž wopomniš, so je wón Němz, hōdne wulkeho pschifflesta, kotruž hēbi dobuch. — E jenym hłowom, sčtož njeje tutón herbski wjeczor wopytal, je něščto rjane stōmžil a je ho, je di so i liwosčjeje domach wosta, wo wjele pschinješt, — a to je cziim hōrje pschi tutym tajkim naschim cžaku, kiž je tola tak khudy na tym, sčtož wopravdže pschēha, woffschewja, wobohacžja. —

A tutemu wotšyntej jedyn došut! K. koncertny spěwar Scheithauer bē haffe ja komorneho spěwarja Blaschu (Čechar) sčstupil; tutón bē tež sawinowal, so ho spěwony wjeczor i oktobra do novembra pschepoloži, sčtož wōšebje naschi studencza wobžaruja; hu mjes tym na hwoje schule se Eserbow wotjěč dyrbjeli. Njemōhli Eserbja f. tajkim herbskim spěwonym hwojedenjam herbskich spěwarjow swjescž mōz a tak jedyn njedostatt wurunacž? Na koncertnje sšhadžowanki tola dobre pospyty f. temu namakachny! — Je ho to pschecze wuprajilo, so by ho tutón koncert na druhim mēsinje wospjetowal, hižo tež tehodla, so njeby ta hōbrsta próza jenož na jedyn džeri naložena a ja jedyn wjeczor pschetrjebana bfa. Wch nuto pschecze tu i nowa wuprajimy a Maczizu Eserbsku a jeje hudžbny wotrijad proženty, so byschtaj, jeli so to mōžno, po tym cžinikoj. Wnžlimy hēbi, so by ho próza placžila, byli ho to w pschijomnych rumnoszczach wuwjescž hodžalo.

E Čěstej dyrbinny tu žple wēšte tež něščto krotke wo fšchecžanskej woporniwosčzi a darniwosčzi dodacž, hdnž hmy tu wo starolutherskej a bratrowskej rosprawjeli. Lutherske ewangelske wōšady mjes katholickej wjetščinu Čěsteje hu nam tu we ewangelskej Sakskej najlěpschi pschiffad a dobry pohōn nētkle, hdnž ho praschecž mamy, tak najlěpje nasche žyrwine a wōšadne žiwjenje sřjadujemy. Tute wōšady drje dostawaju wšchelake podpjerh Gustav-Adolf-towarštwu, tola tute podpjerh hu i wjetšcha jenož knadna summa pschi wōšadnych wudawšach. Ewangelska wōšada Deutsch-Horschtwiz ma jenož 490 dušchow ale pař 53 454 fr. dolha. A tola wobstara wona wōšadnu schulu, dom ja džěczi, dom ja tajlich, kōtšiz domišny nimaju, wustaw sa konfirmandow a staziju sa diakonishy. Wōšadni hu nimale jenož ratarjo, rjemjehlnizy a pschekupzy. Wōšada Komotan licži 950 dušchow a to mjes dželaczerjemi a rjemjehlnikami. Jeje dolh wucžinja 98 534 fr. A tola powhšchi wōšada hwoje žyrwine dawki dobrowōlnje tak, so nētk mēsto 5429 fr. wucžinja 9500 fr. Ewangelska wōšada w Nussig powhšchi hwoje dawanje wot

31 000 fr. na 60 000 fr., a tola dyrbja tam starschi — so bychmy tola runje tole hēbi spomjattkowali!! — ja hwoje džěczi nimo telko hišćeje 200 fr. schulskich pjenes placžicž! A niž jedyn wōšadny ho njeje sapowjedzil! Wōšada w Eger ma 368 dawki-dawarjow, i wjetšcha stojnikow je železnizy a i sarjadnistwa dawkow: wona nawdawa na lěto 23 962 fr. Wōšada Waršchewiz wotedawa ja žyrkej 56 proz. hwojeho dofhodowdawka a wōšada Gilgenburg hamo 63 proz. Wšchē tute wōšdy maja pař nimo teho darniwu wutrobu a rufu sa stutki lubosčje, sa kollekte a podobne wēzy; n. psch. nasbēra w wōšadze Eger Gustav-Adolf-towarštwu 3582 fr. a do kollektow bu w sčadženyh lēcje 2253 fr. date, to hu nimale 1000 fr. wjaz hacž lěto prjedy. Tute wōšade we rosprōschenju waja hēbi hišćeje hwoju žyrkej, hwoju wēru a fšchecžanske žiwjenje. Wch tu w jenej krajnej žyrkwi njedyrbjeli ho tola wot nich wohanbicz dacž ale i nimi psches jene byč w lubosčzi ke Kņjesowej žyrkwi a jeje wōšadze!

Jedyn jo widži.

Janf a Marka bēschtaj ras kamaj domach. Duž Janf f. hwojeje sčotšicžy džesche: „Macž je wuschla, chzemoj hēbi něščto f. jedži pytač, sčtož by namaj hōdžilo!“ Sčotšicžka wotmolwi: „Dnyž jo nichō njewidži, chzu rad hōbu cžinicz!“ „Bōj hōbu do wjelba“, rjekny na to Janf, „tam steja mlōcžniki, i tch chzemoj hmyjetanu wotšifacž.“ Marka wotmolwi: „To njendže, to by hušod widžal, kiž sady wjelba drjewo kała.“ „Dha pōj hōbu do kuchiny“, radžesche Janf dale, „w kuchinje steji mjedowny horn; a mēd hubjenje njeglodzi.“ Sčotšicžka ho sažo wobaračhe: „Tam by naju hušodžina widžala, kiž pschi wofnje hēdži a nōhōžy plata.“ „Tak dha džemoj do pinzy“, rēczi Janf, „te tam ležaze jabluka hu hōdna jedž a tam je wšchudžom tołsta cžma.“ „Tež tam hōbu njendū“, džesche Marka, „Bōh, kiž je w njebjeschach, widži wšcho a hlada tež do najcžemnišcheje pinzy.“ Duž ho mały Janf sčrōži a rjekny: „Daj, hdnž je to tak, dha radšcho hōšchecžicž njechamoj!“

Sčto stara macžerka praji.

Wona praji: „Wēsch, na cžo ho dopomnicž dyrbiš, hdnž pschebiwu? Dopomnicž ho dyrbiš, kōždy ras, hdnž pschebiwu, tak buchū wwojom sčōžnikkej Kēsufkej Křhrystufkej na Golgatha hōšdže sabiwane psches rufu prawu — psches rufu lěwu — psches nosy wōbej!“

Wona praji: „Jedyn Wōtze-masch, spěwanny w Wōžim domje hromadje i duchownym, je mi telko, telkož tš, kotrež dyrbju hama domach spěwacž. Wōn mje hōbucžehnje, sčēha. Wch mlōdži to nētkle njewēricze. Radžijomnje jo tež sacžujecze, — a to niž pschepōšdže!“

Listowanje.

Listowanje: A. w S.: ja 1. advent.

Te tydženja tu wōšerwjene 4 hłowu f. rozpominanju bēchu Lutherowe hłowu.

Samolwity redaktor farat Wyracž w Wōšacžizach.
Čěščč Ssmolerjez knihicžicžcžetnje a knihacžnje, sap. družštwu
i wobmj. rukowanjom w Budhščinje.